

REDACTIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

ABONAMENTUL
Pe un an 20 cor.
Pe jumătate an .. 10 "
Pe 1 lună 2 "

N-rii de Duminică pe an 4
coroane.

Pentru România și America
10 coroane.

Pentru România și străinătate
numeri de zi pe an 40 franci.

TRIBUNA

ADMINISTRAȚIA
Deák Ferencz-utca nrul 20.

INSERTIUNILE
de un șir armoni: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 bani
de fiecare publicațiune.

Manuscripte nu se
inapoiază.

Telefon oras și comitat 502.

Svârcolirile guvernului.

Să începe iarăși cântecul cel vechiu. Foile din Budapesta, ca și cele din provincie, ne acuză, că agităm, publică știri umflate și înverșunate, numai ca să dea ocazie guvernului să întrebuițeze forță brachială și să împedeze voința liberă a alegătorilor.

Toată lumea știe, că în părțile locuite de naționalități n'au nici cel mai mic teren nici kossuthiștii, nici celelalte partide din coaliție. Și totuș ce vedem? Vedem, că biroul central electoral impune chiar și cercurilor celor mai curat românești candidați kossuthiști. Zicem, că le impune; căci nimeni nu-i voește să-i aleagă, iară poporul să întoarcă cu scârbă pentru principiile și minciunile lor. Candidații aceștia își fac socoteală, că totuși le va succeda a seduce pe alegători și ași face rost de mandat pe căi neiertate: prin minciuni, cu bani, prin presiune, prin volnicia autorităților.

Și în cercurile locuite de naționalități, ca pretutindenea, intelectualii conduc poporul. Acești intelectuali, firește că întrevăd planurile rele ale acestor candidați și e lucru natural, că vor învăța poporul să se ferească de acești seducători mincinoși. Sau cred ei oare, că să vor extazia de lozinca mult trâmbițată a ideii de stat maghiar unitar și își vor uita datoria ce o au față de interesele neamului românesc?

Deci dară, dacă nu-i voiesc nici conducătorii poporului, nici însuși poporul, de ce sunt atât de volnici și să imbulzesc neche-mași și deșteaptă asupra lor mânia poporului? Să duc în popor și amenință, întrebuițează forță brutală, ca și când ar avea drept la încrederea alegătorilor. Și dacă îi dau afară din satele lor, umplu lumea de sbierete și injură pe intelectuali, că ei conduc poporul contra lor.

Dar să întrebăm: oare în cercurile ungurești nu conduc tot intelectualii poporul, pe cei mai puțin culti? Și ce-ar face alegătorii unguri, dacă ar cuteza să candideze un român în cercurile ungurești? Și le-am da acelor alegători toată dreptatea, căci numai acela să meargă între ei, pe care îl disting cu încrederea lor.

Ceialaltă rămână acasă și să nu încerce a face turburări și a strica ordinea. Căci alegerile trebuiesc făcute nu în centru, ci în cercurile electorale; și tocmai de aceea să nu împedeze libera voință a poporului.

Să zice, că s'a făcut schimbare de sistem. Dar în cercuri nu s'au schimbat oamenii, și acuma stăpânesc pașalele. Și acuma umplu coloanele foilor de vâicăreli desperate, că nu să mai pot face alegerile ca în trecut, nu mai pot furnișa alegeri unanime. Le cade greu lucrul acesta și noi îl înelegem.

Știe toată lumea ce pradă a fost cercurile naționalităților în mâna guvernului! Să

adunau să sfătuiască o grămadă de funcționari, și cu puțină presiune era gata alegerea. Jocul asta va înceta, Domnilor! E destul de regretabil, că l'am suferit până acum. Partidul național și-a desfășurat steagul și nu vom permite să fie murdărit, ci vom lupta cu cea mai mare intransigență pentru reușita acestui steag.

Și dacă veți cerca să nu fiți mulțămiiți cu aceasta, vom lupta cu energie și la alegerile comitatense și comunale — și neapărat vom face ordine în cercurile noastre și nu ne vom mai lăsa terorizați. Nu vom suferi satrapi și pașale peste capetele noastre, căci noi poruncim, poporul, și nu funcționarii, p'și de noi, nu slujile. Voim drepturi și dreptate pe seama poporului, căci ne-am săturat de mizerie.

Dacă voim să câștigăm mandate, îndată sbiară foile ungurești, că agităm. Ce? Avem noi nevoie să agităm, ca să învingem? Oare poporul voește pe candidații impuși de sus, pentru ca să trebuiască să agităm? Asta nu-i alta de cât însinuare, menită să fie pretext și ocaziune de a aplica volnicia și forța brachială.

Cei cari au în mână puterea au la dispoziție banii și forța. Au posibilitatea de a seduce alegătorii prin funcționarii lor cu funcții, cu distincții și cu tot felul de favoruri.

Noi — noi avem pe partea noastră numai adevărul ideii și forța morală.

Da, vom agita pentru ideile și principiile noastre și nimeni nu ne va putea opri. Restrângerea libertății de a agita însămnă a mână poporul în revoluție. Dacă ni-se va lua posibilitatea de a agita publice, ne vom lua refugiul la capacitările personale și totuși va învinge steagul nostru.

Noi voim să-i convingem pe alegători, iar nu să-i mituim, și asta e puterea noastră. Și oare de ce trimete ministrul de interne atâta armată pe capul cercurilor? Au oare ca să-i convingă pe alegători despre contrarul? Fie sigur domnul ministru, că ori îi va plăcea, ori nu, poporul românesc totuși își va trimite conducătorii săi în parlament, cu toate și în ciuda încordării în secret a aparatului oficios. De giaba să tot trimet episcopilor și inspectorilor școlari adrese intime și porunci binevoitoare se facă așa și așa; în zadar ne trimite pe cap jandarmi și cătane. Poporul român va ști să-și facă datoria, va lupta pe întreagă linia unitar și va câștiga glorie steagului național.

Puterea acum e în mâinile noastre și nu ne vom lăsa să ni-să răpiască cu una, cu două!

Desmintire oficioasă. Clubul național român a trimis foaii litografiate »Politikai Tudositó« următoarea desmintire: »Nu e adevărat, că se agită în cercurile românești în contra ungurimii. Dacă s'au

și întâmplat ici-colea ceva ciocniri mai vehemente, cauzatorii sunt autoritățile, prin prea marele lor zel și intervențiile lor fără rost. Clubul național românesc să miră, că foile maghiare pun în sarcina agitației naționaliste micile ciocniri, inevitabile la alegeri și cari obvin tocmai așa și în cercurile curat maghiare. Partidul nostru nici când n'a căutat să-și valideze programul prin ațățarea contrastelor între naționalități.«

«Lumina» vrea să ne lumineze! Bat-o focu nație românească, ba șoadă e! Nu vrea să asculte de «luminătorii» dela «Lumina». Cică, noi nu vom fi fericiți, decât dacă vom asculta de sfaturile comitetului (?) 48-ist (Oh!) român (ai vei!) din Pesta.

Și redactorul acelei foi, dl Salusziński e atât de năuc, încât nu poate înțelege, ce fel de insanități es din gămălia lui îngustă.

De alt fel ca jidan e cuminte, căci a știut să seducă și pe căpeteniile lui cari cred, că scriind pentru români, românește, conducătorii naturali ai poporului își vor pierde încrederea în turma lor Zadarnice zvârcoliri!

Procedură corectă? Preotul român Popescu din Chevereșul mare a fost dus în închisoarea din Buziaș de cătră doi jandarmi, pe motiv, că a agitat.

E această procedură corectă contra unui cetățean liber, în țară constituțională? Trăim în era, când nu-i ertat a te atinge de libertatea personală, sau în ce eră?

Românii au făcut pact în Hunedoara? Ne-am exprimat nedumeririle față de bucuria ce o exprimau Românii din Hunedoara asupra pactului făcut cu Ungurii în fața noilor alegeri. Acum, când numai ceasuri ne despart de ziua alegerilor, se dovedește de întemeiată nedumerirea noastră. Președintele alegerilor din Dobra a dat ordin aspru, prin care oprește să între în ziua alegerii în Dobra om, care nu e alegător.

Pentru ce s'a dat acest ordin, dacă e pact în Hunedoara? Pentru ce, dacă se zice, că cercul Dobra este lăsat românilor? Pentru ce, dacă este numai un candidat, cel național?

La acestea vor ști răspunde, cei ce au încheiat pactul!

**Cătră vrednicii alegători
din cercul Henzii-mari.**

Iubiți Alegători!

Abia trecu un an și iarăși sunteți chemați la urna alegerii de deputați dietali, să Vă rostifiți acolo cu votul vostru voința și cinstea cetățenească!

Ce mare și sfânt e dreptul acesta și păcat de moarte neiertat săvârșește acela, cine nu la îndemnul sufletului său și nu din convingerea lui curată întrebuițează acel drept. Un atare rătăcit să necinstește nu numai pe sine înaintea soților săi și a lumii, — ci aruncă pată și rușine chiar asupra întregului cerc.

Deci vă zic, ascultați glasul sufletului vostru și atunci v'ați împlinit datorința cu sfințenie înaintea lui Dumnezeu și a țării.

Soarta voastră și a țării e acum — după Dumnezeu — în mâinile alegătorilor.

Cunoscându-vă pe voi, iubiți alegători, de cetățeni și români cu frica lui Dumnezeu, iubitori de țară, de legea noastră și de datinile strămoșești: am fost mândru, că steagul sub care am luptat în casa țării împreună cu tovarășii mei din același partid, — l-am primit în Ileanda, din voinicia și vrednicia voastră!

Datorința, recunoștința și dragostea mea adâncă față de voi, mă mână ca și de astădată cu voi și prin voi să ajung la dreptul de a-mi putea folosi cuvântul în casa legiuitoare a țării într-o apărare și câștigarea drepturilor și dorințelor noastre într-o ușurare a sarcinilor și neajunsurilor ce ne apasă de vreme îndelungate.

După toate semnele începe a se desprăvăla și în politică. Votul secret și de obște, ce l-au cerut deputații naționalităților nemaghiare din patrie este murgul din care vor răsări libertățile. Insuși Majestatea Sa regele îl cere apriat și hotărât dela dieta ce se va forma din deputații nou aleși și pretinde, ca dreptul acela să fie asigurat în lege după cea mai desăvârșită dreptate. Controlarea, ca aceasta dreptate în legea ce să va aduce să nu fie știrbită, întortochiată și pentru naționalități mașteră: cade în primul rând pe umerii deputaților naționaliști, cari au să fie treji și inimoși, conștii de chemarea lor mare și răspunzători înaintea lui Dumnezeu, a lumii și a istoriei.

Dar vrednicia nu va fi numai a lor, ci mai presus de toate a cinstiților și pentru toate vremurile cu laudă promeniților alegători, cari vor scoate biruitor steagul sfânt și vor deschide drumul aleșilor în cari și-au pus încrederea, nădejdea și dragostea.

Multe v'ați mai spune. Dar nu e acum vremea vorbelor, ci a faptelor. Pecum fapta așa răsplata. Iar fapta bună, bune roade aduce. Frați suntem, cari ne cunoaștem bucuriile și durerile, fără a ni-le mai spune pe toate vâile și dealurile, pe toate drumurile și în toate satele.

În loc deci să bat la ușa fieștecăruia, trimit tuturor această scrisoare. Primiți-o cum m-ați primit pe mine în persoană; și gândiți la mine, cum eu gândesc la voi toți.

Peste multe părți și în mari depărtări trebuie să-mi sburătăcesc mintea și grija. Căci în toate locurile României își string rândurile și până la unul, umăr la umăr să înghiagă într-o singură oaste de frați pentru a eși biruitori în toate locurile. Și cu bucurie vă împărtășesc, că de pretutindenea numai vești îmbucurătoare primesc.

Trebuind așadar să port socoteală despre mișcările din toate părțile, — nu-mi ajunge vremea să vă cercetez în toate comunele și pe toți. Cred, că știind pricina, nu vă veți supăra, ci mai mult vă veți bucura.

Dar chiar să am vreme și răgaz, nici atunci n'ar fi lucru cumpănit vizita mea în împrejurările, cari le vedeți și de asemenea, cari ați avut prilej a vedea nu tocmai de mult. Anume iarăși să poate întâmplă, că din întâlnirile noastre pacifice și frățești, nemernicii fără suflet și fără Dumnezeu, să nascociască minciuni obraznice. Durere și trist, că se găsească asemenea pocituri și neoameni!

Deci ca să nu dau ansă minciunoșilor nerușinați, ca să-mi atace iarăși mandatul când încrederea D-voastră m-ar onora și acuma pe mine ca să fiu alesul: mă mulțumesc și vă rog să vă mulțumiți și D-voastră cu această epistolă, scrisă cu dragoste de inimă și iubire frățească.

Dea Dumnezeu să ni-se îplinească tuturor dorințele și la întâlnire în ziua alegerii, să prăznuim vesel și norocos, mic și mare sârbătoarea învingerii.

Invingă dreptatea, precum Christos a învins
Săi să avem inimile!
Dumnezeu cu noi!

Dr. Teodor Mihali.

Robert Zselénszki antisemit.

Este importantă epistola deschisă a lui Zselénszki, adresată foștilor săi alegători din Lipova, pentru că vine dela un om care cunoaște bine stările din țară și pentru că exprimă o convingere câștigată după o viață întregă, petrecută în toiul luptei,

chiar în mijlocul acelor, pe cari azi îi descrie așa de frumos.

Și e semnificativ, că totdeodată cu această mărturisire e silit să se retragă din politica militantă, pentru că era sigur că va fi zdrobit politicește de atot puternicii ziarelor. Și într'adevăr s'a pornit o goană nebună din partea tuturor ziarelor asupra lui.

Chiar partizanii lui îl părăsesc, voiesc să-l dea jos din prezența societății agrare, precum și din societatea proprietarilor de vii; pe lângă aceea voiesc să-l boicoteze pretutindenea.

Arătând starea lucrurilor din țară, se ocupă mai ales de jidovimea ungară, caracterizându-o în modul obiectiv, cum nu suntem obișnuiți a auzi dela politicieni maghiari.

Reproducem din ea următoarele.

«Jidovirea aceasta a Ungariei s'a săvârșit în 58 ani. De vom merge încă câțva timp în direcția aceasta, nu numai industria, comerțul, agricultura, nu numai corpul avocaților, medicilor și inginerilor vor fi dominate exclusiv de jidovi, dar vom ajunge grabnic la povârnișul, că jidovimea va alcătui nu numai partea mai bogată și mai inteligentă, dar și partea mai numărătoasă a populațiunii.

În toată lumea o parte a presei este în mâini jidovești. La noi însă abea există altfel de presă, afară de cea jidovească.

Din cauza aceasta, pe când în alte părți călătorul dă peste ziare conservatoare, cari apără monarhia și religia, la noi gazete de soiul acesta nu se pot înființa.

Din cauza aceasta se poate zice, că presa maghiară este cea mai brutală, cea mai mincinoasă, cea mai pornografică, fiindcă nu e maghiară, ci jidovească.

Puterea jidovească în Ungaria progresa ca torentul unui fluviu: încet, fără zgomot, iresistabil. Se întâmplă une-ori, că se ivește câte un zăgaz, dar acest zăgaz este măturat în mijlocul unei mari gâlăgii.

O astfel de baricadă a răsturnat rassa jidovească în zilele luptelor politice-bisericești.

Legea căsătoriei civile a fost privilegiul unei lupte mari între creștinism și jidovism. Ciocnirea s'a făcut asupra unor chestiuni spirituale. Lupta a pierdut-o creștinismul sfâșiat în partide.

Sunt interesante și drepte aceste declarații, dar e ceva curios în ele, căci de câte ori vin dela oamenii calmi la judecată, aceia sunt nevoiți a se retrage dela viața publică.

Telegrame.

Cercul Chișineu. 9 ore.

Dintre satele române Socodorul a ajuns la rând. Voturile sunt grupate cam astfel:

Pe lângă Russu 240.

» » Lazar Zoard 130.

Din toate celelalte sate știri bune.

Iosășel 9 ore 1/2. Invingerea lui Oncu sigură, Szombati n'are alegători.

Orczifalva 9 3/4. cerc mixt fără majoritate români. Pe lângă candidatul național Sever Bocu s'au grupat și o mare parte din nemți și bulgari. Alegerea decurge. Speranță de reușită.

Radna 9 3/4. Reușita lui Goldiș sigură.

N. Komlos. Balotagiu între naționalistul Hodzsa și între constituționalul Hunyár.

Török-Becse. Mrkists lasa naționalist sârb reușit contra lui Pavlovits Liubomir.

N. Kikinda. Naționalistul sârb M. Polit a învins cu majoritate de 80 voturi contra lui Draxler Brunno.

Zichifalva. Conte Karácsonyi Benő a învins contra naționalistului Kremmlinger (german).

Panciova. Alegerea de ieri durează între naționalistul Miletics Slav și între independentul Bohus.

Neoplanta. Conte H. Teleky a învins contra naționalistului Bozsidar Popovici.

Lovrin. A învins idep. Baross.

Nagylak. A învins indep. Nagy Sándor.

Alegerile întâmplare Duminecă în cercurile naționale.

Sânt-Miclăușul-mare cerc mixt cu sârbii și nemții români în minoritate. Conte Nako cu 102 voturi majoritate contra Dr. Nestor Oprean.

Török-Kanizsa, Balotagiu între Alex. Ilici naționalist sârb și între Talian.

Uzdin. Naționalistul sârb I. Manoilovici a învins cu 2805 voturi.

Orăștie, 30 Aprilie. Ungurii din Orăștie au hotărât spriginirea lui Muntean în contra pactului. Vlad e primit în toate comunele cu însuflețire. Muntean e huiduit, alegerea lui Vlad e sigură.

ELECTORALE.

Azi Luni la 30 Aprilie st. n. s'au ținut alegeri în următoarele cercuri cu candidați naționali:

Iosășel Dr. Nicolae Oncu, Radna Vasile Goldiș, Boroșineu Dr. Ioan Suci, Chișineu Ioan Russu, Șirianul, Pecica Dr. Aurel Novac, Șiria Dr. Ștefan C. Pop, St-Ana Dr. Iustin Marșieu. Arpaș Dr. Nicolae Șerban, Făgăraș Nicolae Ivan, Cojocna Vasile E. Moldovan, Bocșa Coriolan Bredician, Caransebeș Dr. Ioan Sârbu, Făget Dr. Aurel Cosma, Lugoj Dr. George Popovici, Oravița Cor. Bredicianu, Sasca Dr. Aurel Novacu, Zorlențimari Dr. Ștefan Petrovici, Cisnădia Valeriu Florian, Moravița Dr. Vladimir Spătariu, Ciacova George Breban, Receaș Ioan Pepa, Becicherecul-mare Dimitrie Birăuțiu, Rittberg Dr. Victor Bontescu, Orczifalva Sever Bocu, Șomcuta-mare Dr. Alexandru Vajda-Voevod, Megieșul-auriu Dr. I. Tătar, Crasău Constantin Lucaciu, Ighiu Dr. Alexandru Vajda-Voevod, Vințu de jos Dr. Iuliu Maniu, Lăpușul-unguresc, Dr. Vasile Lucaciu, Iclodul-mare Dr. Ioan Vajda-Voevod, Ileanda Dr. Teodor Mihali.

Joi la 3 Maiu st. n. Aleșd Coriolan Pap, Beiuș Dr. Ioan Ciordaș, Ceica Dr. Nicolae Zigre, Tinc Dr. Aurel Lazar, Baia-de-Criș Vasile Damian, Orăștie Dr. Aurel Vlad, Dobra Dr. Ștefan Rosvan.

Vineri la 4 Maiu st. n. Cristian Dr. Nicolae Comșa, Sebeșul-săsesc Dr. Liviu Leményi.

Alegerile de Duminecă. În 16/29 April, în ziua primă a companii electorale s'a dat lupta în 47 cercuri. Diu-tră aceste români au candidați în cercurile următoare: În *Cehul-Silvaniei* cu George Pap de Băsești, în *Taşnad* cu *Cristian Șteer*, în *Begasângeorgiu* cu Vichentie Petrovici, în *Sânmiclăș*: dr. N. Oprean în *Lovrin*: Victor Orendi.

La Trăscău. Zosim Chirtop.

Sârbii au avut alegeri în următoarele cercuri Panciova: dr. Sava Miletici, Ozora: dr. Ioan Manoilovici, Török-becse: Iasa Mrksici, Török-Kanizsa: dr. Ales. Ilici, Párdány: Dr. Vuici Branc, Ó-becse: dr. Vlada Manoilovici, Tóváros: dr. Zsvikó Prodanovici, Titel: dr. Dimitrie Musica, Nagykomlós: Dr. Constantin Hodzsi, Nagykinda: Mihai Palit, Nagybecskerek: Gyorgev.

Suspiciile cu cari am intrat în campania electorală le avem din trecutul de 1000 de ani. Contra noastră toate infamiile și fără de lege cu noi credința, dorul de libertate și îndelungă răbdare în dreptatea noastră. Știrile ne spun conving, că banda feudală vrea acum ori odată să ne zdrobească.

Vrea, căci de ce luptă chiar în preajma proiectului mântuitor de lege să ne scoată din parlament?

Pentru ce? Pentru că zdrobindu-ne pe noi cari voim adevăratul vot universal, fără noi să ia și dreptul fraților lor; căci acești domnii n'au neam, n'au țară; nu lege nici Dumnezeu. În numele acestora miușesc și asupresc lumii. Dar nainte numai! Nu ne temem, nu vom pierde și le vom arăta îngâmfaților increzuți în brutală lor putere, că vom învinge și vom trăi!

Nu ne lasă să intrăm în parlament să lucrăm alături cu dâșii pentru drepturile tuturor în această țări; vom lucra dar cum le-a spus Kossuth fără ei, contra lor, dacă suntem siliți. Și îi vom zdrobi — și vom fi frați și egali totuși — și toții!

Știrile alegerilor din ziua de Duminecă sunt următoarele:

10:30 *Cehul Silvaniei*:

Alegătorii români bravi. Opresorii neputându-se diviza, comisiile și-au dat dimisia. Alegerea amânată.

G. Pop de Băsești

Să poate o infamie mai mare, există perfidie pe lume, care să samene acesteia? Cine vede oare în arcanele acestei mișelii, caracteristică nu-mai la stăpânii noștri?

70-30 min. *Fiume*: Zanella ales deputat cu grozavă majoritate și înflăcărare. Reporter. Zanella este primul leu ajuns în parlamentul feudalilor. Salutăm pe fratele din sânge latin în liga urgențelor!

Din Moroda (cercul Boroșineului). Sunt în cercul lui Suciu. Jandarmeria nu ne lasă nici să vorbim cu oamenii. Din Apatelele sbirii puterii ne-au exportat. Terorismul la culme. La Apatelele insinuările, banii, fângăduiele, etc., vin cu droaia din partea argaților lui Solymosi. Solymosi singur chiamă oamenii la el.

Infamii electorale. Famosul ordin al feudalului stăpân al internelor, groful Andrassy își dă roadele. Ingrijirea patriotică, adică frica de surpare a puterii domnilor cu latifundiile de mii de jughere de pământ prostește 8 milioane de maghiari și eschide dela drepturile cetățenești cele 10 milioane de naționalități. Feudalul Andrassy și-a propus să convingă de nou lumea despre superioritatea intelectuală a domnilor feudali față de naționalitățile.

Vrea să ne convingă de nou, că ce este sfânta idee de libertate la alegeri. Sub pretextul patriotismului se comit în cercurile electorale cele mai nepomenite mișelii.

Să continue numai! Dar să o știe totodată că până ce nu ne vom elupa toate drepturile pe toate terenele de activitate culturală, economică și politică, până nu vom fi toți fiii acestei țări real egali în toate privințele, pace nu mai poate să fie!

Siguranța alegerilor. Campania actuală este plină de semne de *memento* pentru naționalități. Când miile de alegători ai naționalităților se duc la urne așteptând liniștiți și blânzi, cu sufletul la Dumnezeu, huiduiți de slujile feudalilor; feudații batjocoritori ai drepturilor oamenilor cu cinizmul cel mai revoltator strigă, că pacea, ordinea și țara e în primejdie și sub aceste pretexte sfinte atentează la drepturile cele mai sfinte cetățenești. Ce fac? Rușine, și iar rușine! Trimit miliție și gendarmerie asupra lor, ca întinzându-i, împiedcându-i și iritându-i, prin provocările lor proprii să zădărnicească izbânda dreptilor dornici de mult lipsita dreptate.

Cum s'a făcut? Eată: La *Chișineu* s'a trimis 3 companii de infanteriști și una de honvezi.

La *Sântana* s'a expedit asemenea una companie (infanterie).

La *Pecica* vor păzi de rândul o companie de infanteriști și 30 de gendarmi.

În *Pâncota* vor executa porunca fibirăului o companie de infanteriști.

La *Iosășel* preacinstita față a candidatului *Ghiorghe* alias *Szombathy* de Arad-Ráczváros e pusă în grija unei companii de infanteriști și a 50 gendarmi. Sărmani români!

În *Radna* o companie de infanteriști și 20 de gendarmi vor da salve de bucurie, când caraghiosul de *Avarffy Géza* va scăpa teafăr la cap de splendida cadere.

Pe mecenatul voturilor cinstite din *Boroșineu* *Báró Solyomosi*, l-au luat sub pază o companie de *husari* (săman, să fuși popor!) și o companie de infanteriști.

Așa la noi! cum o să meargă pe la sârbi, slovaci sărmanii! și pe la ceilalți candidați români?

Din *Făget* să scrie, că acolo stau 500 soldați și 140 gendarmi.

De dragăși sunt feudații! noi vrem să ajungem cu votul în dietă, dânsii ne invită cu baioneta și pușca.

Minciuni electorale. Când nu erau alegeri, ra greu să constatezi, pentru ce să bat șiucid oamenii, trebuia să vină judele de instrucție cu gendarmeria să afle pricina.

Acum s'au schimbat și ușorată trebile. Dacă e bate, dacă se ucig oamenii undeva, pricina e ata; agitatorii naționaliști au ațâțat poporul, iar arizanal deputatului naționalist certându-se cu el patriot, a luat parul și l-a izbit în cap, încâlmurit de loc. La ce mai multă cercetare, cazul a dovedit: în pușca cu nemernicul de naționalist.

Asta ni-o spun foște patriotico-perciunate. Eată lista minciunilor de categoria aceasta:

«*Függetlenség*» nrul 104, ne spun, că *Lazar Butar*, corteșul lui *Oncu* a ucis pe *Ioan Neag* din partidul contrar. A fost deținut. Deodată politică ca 'n palmă.

«*Arad és Vidéke*» numărul 100 povestește că contra lui *Pavel Lungu* din *Șomoșches* s'a făcut un atentat cu pușca. Atentatorul cine poate fi? Corteșul naționalistului *Suciu*. L'a văzut cineva? Nu! Inșă el trebuie, că a fost, pentru că e cu *Suciu*. În temniță dar cu judele satului.

Tot aici. Gendarmeria a confiscat în *Șiclău* de pe casa unui alegător român un steag tricolor român. Dela cine? Ni să știe. Nici că e de lipsă, ca minciună agitațională patriotică ajunge și atata, iar ministrul de interne va dovedi la interpelare în dietă cu «*Arad és Vidéke*».

În toate foile maghiare de *Duminecă* poți ceti, că preoții români din cercul *Făgetului* ia jurământ în biserică dela alegători, că vor vota cu naționalistul *Dr. Aurel Cozma*. Cine, unde, când? Nu se știe. Fii fericită patrie, cu o minciună, iar au mai mult fii tăi spre apărarea ta.

«*Magyarország*» din 4/17 April scrie, că poporul român din cercul *Tincei* a primit pe candidatul național *Dr. Aurel Lazar* cu preoții și protopopii în frunte, îmbrăcați în ornate bisericesti. De mii de ani preoțimea noastră a fost tăvălită în noroiu de minciunoșii puterii — ca și acum.

Știau minciunoșii bine, că protopopii sunt la sinod în *Arad* și totuși au mințit. Ce le pasă lor! bine că sună senzațional și gendarmeria cu miliția pot înhăta poporul *răsvrătit* în urma *agitațiilor infame valache!*

«*Budapesti Hirlap*» nrul 117 în «*Politikai Hullámok*» zice că nici când guvern n'a respectat libertatea alegerilor, ca și actualul guvern, dar nici deputații naționaliști n'au abuzat ca și acum. Terorizează și amenință dânsii, în urma lor e foc și asasinări. Dovezi: nimica. E de prisos, destul că parotizmul patriotic să se potenteze și să ceară capul naționaliștilor.

Să trăiți cloțani patriotici!

«*Az Ország*» scrie din *Aleșd*, că preoții români ațâță poporul cu vorbele, că ungurii vor să le ia crucea, legea și să-i alunge din țară, așa prostie nu se poate, să o scrie inșă e în stare ori care mișel. Treacă și aceasta spre mărirea puterii.

Odraslele de grofi, baroni și gentri scăpătați, cu cari au umplut scaunele de fișpani și vreau să-i infunde și prin parlament, ca să le voteze orbis legea *celui mai fals* vot universal, vor sta neputincioși în fața deșteptării generale.

Acidăm pomelnicul infamiilor electorale comise și sub protectoratul ministrului de interne:

Alegeri libere? După libertatea electorală a lui *Kossuth Ferencz*. Cine lucră pentru candidat român este agitator și ca atare tractat. De pildă:

Cetim în foile maghiare, că gendarmeria a deținut pe preotul *George Popescu* din *Cheveres*, și la dus legat în lanțuri la *Timișoara* sub titlul de agitație.

În cercul *Făgetului* tot pentru agitație a deținut gendarmeria pe doi învățători. Pentru mai mare siguranță a liberelor alegeri la *Făget* sunt comandați 500 soldați și 140 gendarmi.

Pe dl *Sever Bocu* simplaminte la oprit fibirăul de a-și ținea programul.

Iată scrisoarea fibirăului:

«2500/1906. *Sever Bocu*, locuitor în *Arad*, inșinuă, că pe 28 Aprilie după amiază la 3 oare a convocat adunare poporală, ca să țină vorbirea program în *Margittfalva*. Decis. Insinuarea adunării nu o iau la cunoștință și opresc adunarea, pentru că la alegerile dietale *nu poporul*, ci alegătorii au drept, ear în urma agitațiilor neomenești spiritele sunt atât de agitate în cercul meu, în cât am teamă, temeinică, că la caz de permitere a adunării poporale ordinea și siguranța publică va fi expuse răsturnării silnice.

Desprea aceasta înștiințez antistia comunei *Margittfalva*, ca la caz de lipsă să se folosească de forță brachială, sergentul jandarmeriei din *Temesrékás* și pe insinuator.

Temesrékás, 1906 Aprilis 26.

Nelegibil

(L. S.)

tb. főszolgabíró.

Așa dar, tu poror n'ai drept la adunare, pentru că la noi este libertate de adunare, pentru că te-ai lumina; și iară nu, pentru că dânsii domnii de sus știu *nainte*, că te vei rescula; și voi cetățeni mai îndrăzniți a zice, că nu aveți libertate?!

În *Cehul Silvaniei* la 1905 liberalul *Tisza* asmuță bătăuși pe alegătorii români, *kossuthistul Kossuth Ferencz* când se vede în fața alegerii sigure a prezidentului partidului național *George Pop de Băsești*, face grevă cu comisiile de votare; adică fuge dinaintea votanților. Bagseama grevă să face ediția nouă de «*oláh lázadás*», adică titlul de a asedia pe bieții alegătorii.

Ne vine vestea, că gendarmii au deținut în *Borossebes* pe 10 tineri universitari români, cari n'aveau alt păcat, de cât că au fost în cercul *Boroșineului* și i-au adus ca pe niște captivi la *Boroșineu*. La toată lifta e permis a fi între popor numai tinerilor români nu.

Și toate acestea le încoronează tactica pacturilor cu cari traseră pe sfoară pe politicianii d' *Hunedoara* și după care caz rămâne pactul păcala. Acea ce pe papir se scrie, că e pact în realitate e păcală.

Iată și păcala *Hunedoarei*! Era date partidului național 3 cercuri: *Baia de Criș*, *Orăștia*, și *Dobra*, cel puțin aici ar fi trebuit să fie alegerile libere. *Majlát*, prezidentul electoral din cercul *Dobra* inșă dă ordin că în ziua premergătoare și în ziua alegerii nu e permis a intra nimeni în *Dobra*, de cât numai alegătorilor, iar care nealegător s'ar încercă să intre în *Dobra* va fi depărtat de pe teritorul comunei prin jandarmerie și miliție. La alegeri pot intra numai cei provăzuți cu bilet de legitimare.

Dela Chișineu. Președintele de alegere *Kokos* a întocmit așa iei ordinea de votare că *la ambele comisii votează întâi satele ungurești*. La comisia I satele românești puternice ca *Zarandul* (cu 172 voturi), *Cinteul* (cu 100), *Nadabul* (cu 115 voturi), la comisia II *Vârșandul* (cu 85), *Pilul* (cu 81) și *Șepreșul* cu peste 100 voturi *românești sunt puse toate la urmă*, ca astfel să îmbărbăteze pe unguri iar pe români să-i înfrice.

Bihorul. Bihorul, care până ieri alaltăeri 'și durmea somnul vecinic, ca prin minune în câteva zile s'a sculat, pătruns de schinteia electrică a redeșteptării noastre și în 5 cercuri nu auzi alta dela alegătorii români decât: *Vrem deputat de legea și neamul nostru*,

Patru cercuri — să crepe dușmanii de ciudă — vor fi ale noastre, cu toate că în cercul *Ceica* funcționarii statului terorizează cum și poporul. După candidatul cercului *Aleșd* — care e dl *Dr. Coriolan Pap* — au aruncat dușmanii — cari își văd perirea cu ochii — cu ouă și ține, ba au și pușcat după dânsul și totuși fițuicele locale sbiară în gură mare, că românii agită în mod ne mai pomeni. Foile au mâncat — o nespălată, căci pretorii au raportat în scris că agitație și presie să face, dar nu de români, ci de unguri. Tot ei au pușcat la preotul din *Óssi* pe fereastră de 2 ori. Noroc că nenorocire nu s'a întâmplat.

Românii cari față de alegătorii străini sunt în mare majoritate, nici nu ascultă de candidații străini. În cercul *Tinca* în multe locuri nici în comună nu i-a lăsat. Insufletirea peste tot e la culme. S'a trezit *Bihorul* în oara a 11 și să mișcă pe calea cea adevărată.

Coade de topor totuși avem. Cu candidatul 48-iștilor *Farkasházy*, un jidov de origine, umbli și *Ioan Clintoc* preot român îngrășat cu precură românească.

De mult e tot coadă de topor și acum vrea să documenteze proverbul că din căne nu să face slănină nici odată. A doua coadă de topor sau poate de sapă e un *Palladi Viktor*, care de însufletit ce e, mai scrie și poezii sucite laudând idealul său — steagul 48-ist. La aceștia nu le cade pelea de față (poate e groasă) când zic căs români?

În Ileanda-mare. «*Lupul*» (alias *Farkas János*) umbli îmbrăcat în piele de miel și cu obrăznicie orăbă să încearcă a spurcă inimile curate ale alegătorilor. Terorizează, face amenințări în toată forma injurând bietul popor.

Dar bravii alegători își știu datorința, dau dovezi și de astădată de inima și sentimentul lor curat românesc. Candidatul *kossuthist Farkas* nu-i găzduit nicăiri. Bravii alegători români nici în grajd n'au loc pentru el.

Dericul Lăpușului-unguresc terorizările și teza kossuthiștilor în favoarea contelui Teodorescu, față cu candidatul Dr. V. Lucaciu sunt la culme, dar bravii Chioreni nici nu vreau să știe de terorizările lor. Ei una știu, și nimic mai mult »Trăiască Dr. Lucaciu!«

Preoțimea noastră pretutindenea e la culmea chemării sale.

Reușita candidaților noștri în ambele cercuri e sigură.

Șomcuta-mare. Dr. Mihali de prezent este în cercul Șomcuta-mare, unde luptă împreună cu candidatul național al acestui cerc Dr. Alexandru de Vajda.

Vești bune auzim și dela frații și bravii Chioreni din cercul Șomcuta. Să poartă eroic.

Din cercul Aleșdului. Nu dubitez, că ar fi suflare de cărturar, care să nu fi cetit și auzit celea întâmplare la Aleșd, cu ocaziunea alegerii de deputat în anul expirat.

Incepând dela Oradea-mare însus pe valea Crișului repede până la poala de aluni numită »Craiuului«, glasul judo-socialiștilor au aflat răsunet, iar respectivele ținuturi sunt năpădite și amenințate de sectele lor.

Cu toate acestea comitetul executiv al partidului național nu a întârziat a ridica și aici steagul național prin de tot simpaticul nostru Dr. Coriolan Pop, directorul »Bihorenei«.

Dl Dr. Coriolan Pop și-a ținut vorbirea de program Duminecă în 22 April st. n. în Peștiș, Chistag, Lugas, în toate trei locurile a fost primit cu cea mai mare însuflețire și mulțămire.

Când era să treacă din Lugas spre comunele Tinăud, etc. în Aleșdli-au eșit înainte niște trași-impinși de meseriași beți, aruncând cu vestitele »oaă«... dar din întâmplare au rămas teferi cu toții.

Iată în ce mod își explică ungurii frățietatea româno-maghiară...

În Tinăud nu s'au oprit fiindcă preotul de aici Molnar alias Morarescu, întemeietorul școlii de stat, român 48-ist nu stă de vorbă cu noi...

În Groși, încă l'au primit destul de rece. După conversația în mai multe rânduri și cu mai mulți oameni din Groși, am înțeles, că acești oameni nu cunosc nici Dumnezeu, nu le trebuie nici biserică, iar școlile sunt ale statului — deci nici pomană nu poate fi.

Pentru aceasta să nu conchidă nimeni că toate involuntar la detragerea meritelor și până la știința îndeplinire a obligațiilor noastre nici Sanca, care și-a dat a eșii, nici la inconștientul cu bucuriului preotului local T. pretutindenea cu ocaziunea aceasta și-a arătat zelul și iubirea de neam, deci toate relele sunt a se atribui socialiștilor aleșdani.

În Lunșoara, frunțașă comună română a arătat și de astădată interesul, iubirea și o nedescrisă însuflețire și mulțămire.

Simpaticul Dr. Coriolan Pap îi salută cu »Hristos a înviat«... »Adevărat că a înviat!« răsună de odată glasurile înduioșate a poporului. Apoi începe dl Pap în un ton pătrunzător — parcă venit din altă parte — gradat mai tare, mai intenziv și mai puternic, în întreagă vorbirea-i model de sinceritate, având deviza: »dreptatea va învinge«.

La cuvântul apoi părintele Stanca, în cuvinte scurte bine înțelese spune poporului despre iubirea de neam.

În urmă dl Szilágyi, care acu infierbântă inimile, acu stoarce lacrimi...

Laudă să poate aduce și de astădată adevăratului dascăl P. Cipău iar dlui părinte Popescu i-se cunosc roadele muncii sale.

Luni în 23 April a plecat spre comunele: Boroză, necum să-și poată ține vorbirea de program, dar preotul local Aug. Szabo, a avut atâta îndrăzneală de a spune verde în față, că acolo nici n'au ce să caute!...

Iar pe contracandidatul Farkasházi l'a primit cu cea mai mare dragoste, aplaudându-l și ridicându-l în slavă între urări de strigăte: »Eljen F...!«

Bezna: aici lăpădatul preot I. Clintoc, care mai deunăzi zicea în »Răvaș«: »e timpul să ne unim, concentrăm, și să lucrăm din răputeri pentru înaintarea și mântuirea neamului românesc«...

Acum faptic desminte tot ce a zis; ba cei mai mult face servicii antinaționale...

Astfel de luminători are poporul pe Valea Crișului repede — onoare excepțiilor — deci nu-i mirare de un prost, când și capul să lăpădă de neamul său.

Laudă și onoare să cuvine fraților gr. or. cari în toate arată: propășire interes și iubire de popor.

Blamă și rușine să le fie preoților și învățătorilor, cari nu înțeleg ținta chemării lor făcând servicii antinaționale...

Suntem curioși ce va răspunde la aceste V. Const. din Oradea? Nădăduim, că va face pașii indispensabili.

În celelalte comune — fiind gr. orientale — din cercul Aleșdului dl dr. Cor. Pap stă foarte bine, și e mare nădejdea reușitei.

Mi-am ținut de datorință a da la iveală lumea românească...

Legea căătoriei păcătoși, căci nu' vieau sa înțelegă, că trăsesc din sudoarea poporului pe care-l prostesc.

Regretabile lucruri!... dar trebuie să suferim...

De altcum inimile adevărat românești doresc izbândă steagului ridicat de dl dr. Cor. Pap și ca să falfăe cu glorie spre onoarea națiunii românești.

Beiuș. Primum următoarea epistoală. Din aceea, că eu, conform tradițiilor în cari am fost crescut, mă țin de partidul kossuthist de aici, — nu urmează, ca și cum eu a-și lua parte în fabricarea acelor minciuni grosolane și clevetiri murdare, ce se esmit de aici cu scopul de a ponegri înaintea lumii românilor pacinică de aici.

Eu de bună credință și cu cea mai mare abnegațiune am lucrat până azi pentru învingerea partidului meu, dar nu sunt disponibil a comite păcatele minciunilor și a clevetirilor în contra adversarilor mei politici. Nici atunci, când m'am luptat în contra liberalilor n'am comis așa ceva.

Vă declar ergo cu cea mai hotărâtă bărbăție, cumcă dela acele machinațiuni și uneltiri cari, au de scop a provoca dispozițiunile extraordinare ale guvernului și de a compromita poporul nostru românesc, ca și cum ar fi aici vre-o urmă de rescoală, — m'am ținut departe și le dejudec. Toate satele din cercul nostru sunt liniștite și mai vârtos cele românești se poartă exemplar.

Deoarece însă invinuirile și calumniile nu vor să înceteze nici la intervenirea mea, ca membru al partidului independent, eu am fost nevoit să trag consecințele.

Vă dau de știre asta pentru că »Tribuna« tocmai în zile acestea mi-a dat satisfacțiune de multe cele din trecut, cu toate că în una și alta n'am fost de acord cu crezul politic mărturisit de ea...

Primiți dar expresiunea sinceră a considerații deosebite cu care am rămas.

Beiuș, 1906 26 April.

al Dvoastră sincer stimător
*Radu Cupar, prof.

Publicăm epistoala de mai sus din care înțelegem, că dl Cuparu a fost kossuthist. Nu înțelegem însă ce are să fie? Alegerile apropiate ne vor adeveri. Până atunci toată rezerva.

NOUȚĂȚI.

ARAD, 28 Aprilie 1906

— Din cauza, că Marți e prima Mai, ziua când muncitorimea noastră are sărbătoare, proximal număr regulat va apărea numai Miercuri la amezi. Fiindcă acum iusă decurg alegerile, vom scoate și o ediție separată, ce va apărea Luni la orele 12 noaptea.

Trăiască deputatul nostru DR. TEODOR MIHALI.

După mult alai și vai
La plânsul de jalnic trai,
Tronul nalt a ordonat
Alegeri de deputat.

Dragi Români! toți într'un gând
Să 'ntărim al nostru rând
Ca frați buni, una să fim
Acum și în veci. Amin!

Să strigăm deci sus și tare,
Că nu ne trebuie schimbare.
Al nostru «ales va fi»
«Doctor Teodor Mihali!»

Presidentul clubului.
Sufletul poporului.
Brav apărător ne-o fi
Până când el va trăi.

Cinste și veste în lume
Va duce al vostru nume:
Că bărbatul cel slăvit
Din sinul nost a eșit!

Vor privi la noi cu drag
Sute de ani în șireag
Fii de fii și neamu 'ntreg
Pildă: frați cum să 'nțeleg!

Christos din morți a 'nviat
Moarte cu moarte-a călcat
Și dreptate-'a răsărit.
Mergi cu ea: ești fericit.

E rușine-a și gândi
Că între noi s'ar ivi
Vr'un bătut de Dumnezeu
Să își vinză neamul său.

Măi Farkas Juda spurcat!
Cum naiba ai cutezat.
Să pășesti de deputat
Contra bravului bărbat?

Pe Mihai să'l învingi?
Amărit de priculiciu!
Bagă-ți coada 'ntre picioare
Tu vulpoi, iudă smârdoare.

Neamul nost la-i înșălat
De Judă la toți te-ai dat,
Dute dracului pomană
Să te mănăce de tocană,

Toată lumea să te știe
De acum până'n vecie,
Că numai tu te-ai aflat
Să fi așa blăstămat.

Pe noi nu ni înșăla
Ca pe alții'n viața ta,

Sucindu-te ca o siflă
Din cătrău vintul îți suflă.

Acum de toți alungat
Vii ca un câne ploat
A noastre drumuri se urci,
Sufletele să le spurci.

Noi suntem oameni de cinste
Nu ne vindem pentru linte
Și credința'n Dumnezeu
Ne va scuti dela rău.

Dar blăstăm și ură cază
Peste om, copil și casă,
Care'n aste vremuri grele
Rup a neamului propteale.

Voi Români adevărați
Și la suflete curați,
Strigați toți într'un cuvânt
Sus al nostru steag prea sfânt.

Noi odată am jurat
Pe steagul adevărat
Să ne fie deputat
Mihali cel înălțat.

Dumnezeu să-și trăiască!
Pe noi să ne ferească.
Noi cu el și el cu noi,
Nu ne temem de nevoi!

ca astfel să putem la vreme informa publicul cetitor despre rezultatul luptei noastre.

— **Neîngrijire.** În comuna Răcășdia scoțându-se în Vinerea patimilor mormântul lui Iisus, și lăsându-se luminările aprinse, în decursul nopții au ars icoanele înmormântării, cearșafurile și masa etc.

— **Patriarhul și Românii.** La liturgia festivă dela Paști, patriarhul ecumenic s'a rugat și pentru regele Carol, deși acesta n'a fost prezentat prin nimeni. Evangelia a fost citită și românește; ceea ce înseamnă recunoașterea bisericii române din Macedonia. Această împrejurare a produs vie bucurie în românii din Constantinopol și de pretutindeni.

— **Escursionistii români.** Grupul de studenți români, cari au plecat înainte de Paști în Italia și au vizitat Roma și Neapolul acum întorcându prin Florența și Venezia sunt în drum către casă.

— **Societatea „Carmen Sylva“.** Societatea română academică social-literară din Graz, «Carmen Sylva» și-a ales următorul comitet nou: Prezident: Aurel Dobrescu, student în medicină, secretar: Iuliu Vicaș, student în medicină, casar și bibliotecar: Ervin Căținean, student în medicină.

— **Expoziția generală română.** Ministrul de domenii a primit, pentru a fi expusă la expoziția națională, o ladă cu picturi istorice reprezentând scene din viața corporației Tăbăcarilor din Făgăraș, care datează, încă din anul 1643, având pe vremuri o foarte mare vază și trecere în Făgăraș.

Lada datează de pe la anul 1700 și pe ea au fost pictate periodic diferite scene însemnate ce s'au perindat, la viața corporației.

Astăzi corporația numără 200 membrii.

— **Atentat nereușit asupra lui Loubet.** În villa lui Loubet s'a găsit o bombă cu fitilul aprins; a fost stins imediat. Dacă ar fi explodat, ar fi aruncat toată villa în aer. E mai mult decât barbarie să voești să omori un biet bătrân, mai ales acum, când numai e în funcție, ci un simplu om privat.

— **Ploaie generală în România.** Ploaia mult așteptată de agricultori, a venit ieri, începând din Moldova și cuprinzând toată țara. A ploiat în decurs de 8 ore și e speranță că va mai ploaie. Ploaia aceasta face milioane; fără ea s'ar fi compromis cea mai mare parte din sâmbătănturi.

— **Cum se îngrijește în România de țărani?** Academia are o moșie, Otetelișul, în Valcea, care umbla până acum cu 14.500 de lei pe an arândă. Dată aceasta la mezar, s'a găsit un doritor de a lua, care a dat 21.500. Eată deci o creștere de peste 50 la sută! În aceeași zi, Vinerea trecută, a fost mezar și pentru moara Greșilor din Vaslui. Aceasta umblase cu 28.000; acum a eșit 68.000. Deci o creștere de peste 54 la sută! Academia a câștigat mai mult numai dela aceste două moșii 47.000 de lei pe an. Ce-a făcut Academia? S'a grăbit oare a primi această urcare de câștig? De loc — și aici e faptul nou. Dăni Poni, Haret, Xenopol, Istrati, Aurelian, au cerut să nu se primească șterul, căci se face pe seama nenorocitorilor de țărani. Și Academia a însărcinat delegația să cerceteze învoelile sâtenilor, să vadă cu ce se aleg de pe urma mincei lor, să afle în ce stare de sărăcie sunt și să facă un caet de sarcini, prin care să împună arândășilor ce fel de învoeli să facă și în ce condiții. Apoi să se facă alt mezar, și numai atunci să arândeze moșiile. Ne închipuim, că punând astfel un frâu despoerii sâtenilor, arândășii nu se vor mai urca așa de sus și că obștile sătești dela fața locului, vor putea lua, oie moșiile. Oricum însă, chiar de nu s'ar încumeta această să le ia, arândășii vor fi legați prin caetul de sarcini să se poarte omeneste cu sâtenii. Ce frumoasă pildă și cât ar fi de dorit să o vedem urmată și la noi de proprietari particulari. Starea sâtenilor a ajuns așa de rea, încât se cer măsuri tari și grabnice.

— **Serviciu maritim Român.** După ultima statistică alcătuită de inspectoratul navigațiunii fluviale și maritime, România are 28 de bastimente de război, 21 de vase de servitudi-

ne de război, 9 bastimente de comerț al S. M. R., 42 de bastimente de comerț al Statului pentru navigațiunea fluvială, 98 bastimente de servitudine pentru comerț, 48 bastimente de comerț maritime.

De asemenea mai are 144 de bastimente ale particularilor cari se află sub pavilionul românesc.

— **Mistificarea cu spânzurarea lui Gapon.** «Manchester Guardian» află din Petesburg, că Joi, în 10 crt. st. n., Gapon a fost spânzurat de patru lucrători revoluționari.

Gapon fusese totdeauna socotit ca aventurier de șefii revoluționari ruși, cari n'au avut nici odată încredere în el, din care cauză Gapon se hotărâse să se pună în serviciul poliției ruse, profitând de aceea oarecare familiaritate, ce a știut să păstreze în cercurile revoluționare. Aceasta a făcut ca revoluționarii să-l condamne la moarte.

Joi, 10 crt., Gapon a fost invitat de un prieten în vila sa, unde avu loc o convorbire, la care asistară patru lucrători revoluționari partizani ai lui Gapon ascunși într'o odaie vecină.

Prietenul i-a spus, că partidul revoluționar are de gând să publice, că e spion. Gapon tăgădui la început, apoi recunoscu lucrul dar zise: Voiu ști să resping acuzarea, pe care nu o va crede nimeni.

— Atunci, zise prietenul, voiu fi silit să mă adrez la martori ai mărturisirei d tale.

Gapon, râzând, răspunse:

— De unde vrei să-i ei?

În momentul acesta ușa se deschise și Gapon se află în fața a patru lucrători revoluționari, cari fură în același timp martori, judecători și călăi.

Gapon a fost spânzurat de cuiul lămpii în salonul vilei, unde trebuie că se află și acum.

Correspondentul din Petersburg al ziarului «Daily Telegraph» anunță, că nu e adevărat, că Gapon a fost spânzurat de revoluționari. E adevărat însă, că Gapon a dispărut în mod misterios.

Probabil, se află în mâna revoluționarilor, cari de sigur nu-i pregătesc nimic.

După ce «Manchester Guardian» a afirmat, că preotul Gapon a fost spânzurat de patru revoluționari, acum «Tribune» desminte știrea, că preotul a fost spânzurat și zice, disparițiunea lui Gapon e o mistificare.

— **Primirea de elevi în școala c. și r. de cadeți.** Pe anul prim al școalei c. și r. de cadeți (infanterie) din Sibiiu, se primesc cu începerea anului școlar 1906/1907 (mijlocul lui Septembrie) aproximativ 30—35 de tineri fizicește apți cari cu 1 Septembrie anul curent au implinit etatea de 14 ani, dar n'au trecut peste etatea de 17 ani, simțesc în dânsii aplicare pentru chemarea militară, și au absolvat cu succes cel puțin îndestulitor patru clase civile sau patru clase de la o școală medie. Condițiunile de primire, cari totodată cuprind și despre forma rugării se pot căpăta pe lângă trimiterea anticipativă a lor 45 fil., la școala de cadeți.

Petițiunile de primire sunt a se înainta la comanda școalei, imediat după primirea testimoniuului dela finea anului școlar curent, dar cel mult până în 12 Iulie st. n. Dacă petentul are să mai facă vre-un examen de amendare atunci trebuie să trimită un atestat interinal. Cererile necomplete, care să înainteză tocmai la termenul ultim, adică 12 Iulie st. n., nu mai pot fi luate în considerațiune.

E de observat, că cereri cari intenționează obținerea unui loc de tot gratuit, fondat din partea statului, sunt a se înainta necondiționat la ministerul r. unguresc pentru apărarea țării, până la termenul hotărât publicat în foaia oficioasă «Rendeleiti Közlöny».

— **Sanfrancisco cel mai frumos oraș din lume.** Cetățenii de frunte ai orașului au hotărât, cu privire la reconstruirea orașului Sanfrancisco, să facă din acest oraș unul din cele mai frumoase orașe din lume.

Locuitorii cu dare de mână din Sanfrancisco și alte persoane au declarat că sunt gata a pune la dispozițiune sumele necesare pentru începerea lucrărilor. Lucrările vor începe cu partea de vest unde se vor construi noi cheiuri cu un capital de 26 mil. dolari.

Știrile oficiale spun că au murit din cauza catastrofei 1000 persoane; acest număr însă se

consideră că este mai prejos de adevă. trupele și milițiile au fost retrase.

Serviciul telegrafic cu Otkland a fost rest. eri: Luminatul electric funcționează cu începere de astă-seară în Eaststreet și va fi întins și la cheiuri.

Mândrii americani au refuzat un ajutor de 100.000 de dolari.

— **Desmințire.** Referitor la cele scrise de foile ungurești despre Petru Laurențiu, că ar fi condus banderiu la Buteni, înaintea d-lui Oncu, primim știri autentice, ce ne spun, că cele scrise de foile maghiare sunt *scornituri tendențioase*.

E drept, că Petru Laurențiu încă a fost la gară, dar el n'a plecat deodată cu poporul, ce aștepta pe dl Oncu, și n'a avut știre despre sosirea candidatului nostru. El a mers la gară așteptând pe cineva. Acesta e purul adevăr, ce s'a și adevărit și prin documente.

Noi nu i-am luat în serios pe năbădăioșii dela foile din loc, cari nu sunt obișnuite a scrie adevărul nici-odată. Cine dracu mai așteaptă informații bune dela fițiuce cu redactori perciunați? Sau se poate și aceasta minune?

Și când cetim ce să scriu despre noi, ne cuprinde revolta sufletească, când cunoaștem români, cari concurg cu banul lor la spriginirea acestor foi, iar pe ale noastre le cunosc abia — după nume.

— **Mulțumită publică.** Cu ocaziunea petrecerii aranjate de tinerimea comercială și industrială din Șiria ținută la 3/16 Aprilie a. c. au bine voit a suprasolvi următorii domni: Dr. N. Oncu 5 cor., Dr. Stefan C. Popp 20 cor., Dr. Grigoriu Venter 2 cor., Mihail Lucața prof. 2 cor., Herberstein Mor 2 cor., Belgrader K. și consoții 2 cor., Teodor Blăgău 1 cor., Irsai Samu 4 cor., Aurel Iancu preot 1 cor., Cornel Pop preot 1 cor., R. Măerșan preot 2 cor., Nicolae Lăzărescu 50 fil., Nicolae Dima 2 cor., George Bogdan 2 cor., Ioan Lăzar 1 cor. 50 fil., Axente Secula 1 cor., Ioan Halmăgean 1 cor., Mihail Grec 1 cor., Dimitrie Vidac 1 cor., Alexa Chirici 1 cor., Savu Tămaș 50 fil., Tămaș Nicu 1 cor., Tomeza Sándor 25 fil., Teodor Cherechean 20 fil., Săvril Sándor 50 fil. Pentru cari suprasolviri și pe aceasta cale aduc p. t. domni numiți cele mai călduroase și jumiri. *Dim. Popovici, etc.*

— **Convocare.** Despărțământul prot. Șiria al reuniunii învățătorilor români dela școalele conf. ort. din protopp. aradan I—VIII. își va țineă proxima ședință Marți în 25 Aprilie (8 Maiu) 1906 în comuna Covăsânț la școala inv. Al. Terebenț, la care toți membrii și binevoitori școalei sunt poftiți a participa.

Programa: Dimineața ia 8 ore invocarea sftului Duh, Ascultarea prelegerii în școala inv. A. Terebenț, Cuvânt de deschidere, Reflexiuni asupra prelegerii, Raportul biroului, Raportul comisiunii cens., Pertractarea rescriptelor biroului central. Cetirea eventualelor disertațiuni, Discuțiuni asupra chestiunilor școlare, Propuneri și interpellări, Fixarea proximei ședințe, Restaurarea funcționarilor pe noul period, Incheere. Șiria la 9/22 Aprilie 1906. *O. Doboș, prezident.*

— **Noroc colosal la Gaedicke.** La tragerea încheiată acuma, câștigul cel mai mare de 400000 de coroane l'a avut losul Nr. 19406 în 8 optimi, apoi câștigul principal de 30000 în 4 părți l'a avut Nr. 88827; amândouă losurile, precum și multe alte cari au câștigat, au fost cumpărate dela firma de bancă, principalul collector de losuri: A. Gaedicke, Budapesta, Kossuth-Lajos-utca 11.

La firma aceasta s'a câștigat deja a 4 oară marele câștig de 400000 de coroane.

Numerai la tragerea ultimă a plătit firma aceasta norocoasă clienților săi câștigul principal de 400000 de coroane, de 60000, de 2 ori 30000, de 3 ori 15000 și de 10000 și mai multe de 5000, 2000 etc.

— **Atragere atențiunea On. public asupra anunțului din numărul acesta al firmei bine repute și solide de giuvaericele a lui Francisc Weinberger din loc.**

Deci,

și at-
ina: **Mișcarea muncitorilor din Franța.**
11ta Mai e o zi neplăcută pentru poliția orașelor mari. E ziua de sărbătoare și de demonstrație a socialiștilor. Mai ales anul acesta va fi foarte viu, aproape în toate părțile. La noi forțele sunt împărțiate prin provincie pentru alegerile de deputat. În Franța însă trenul e mai bine pregătit pentru aceste mișcări. Greva domnește mai în toată țara, spiritele sunt mai agitate ca ori când, mai ales în urma celebrei catastrofe dela Corrière.

Pe deasupra guvernul însuși e format din socialiști și prietini de ai socialiștilor. Să dă cu socoteala, că în Paris nu vor lucra în 1 Mai peste 100,000 de lucrători. Dintre aceștia jumătate sunt pacinici, iar jumătate vor căuta să facă demonstrații mari.

Pentru împedecarea lor s'au luat toate măsurile posibile. Poliția are la îndemână la vre-o 40000 de sergenți și soldați. Va ocupa toate locurile unde ar putea să se adune masele, va opri orice cortej pe strade etc.

Populația se teme că mobul va ataca magazinele, va rupe țevile apeductului și gazului aerian.

Crezându-se, că mișcarea socialiștilor și mai ales a populației din nordul Franței e pusă la cale de socialiști și imperialiști, s'a făcut perchiție în casele mai multor persoane marcante, recunoscute ca antirepublicane. Să telegrafează că s'ar fi găsit indicii grave că aceștia au plănuț mișcarea revoluționară.

Conservatorii, naționaliști și imperialiștii din contră acuză guvernul, că totul e o manoperă de a-i compromite pe ei înaintea alegătorilor cu ocazia alegerilor parlamentare din 6 Maiu.

— **Magazin de stofă de fabrică, Leichner și Fleischer, Pécs.** În magazinul exclusiv de stofă de fabrică se află de vânzare 3 metri stofă de lână pentru întreaga îmbrăcăminte bărbătească, dela 3'30—4'40—6'60 floreni în sus până la cea mai fină.

Pentru provincie trimitem bucuros probe. **Leichner și Fleischer, Arad, Szabadság-tér 17 Telefon 475.**

— **Wolf J.,** pantofar de ghete femeiești și bărbătești. Arad, strada Weitzer (palatul minorităților).

CONCERTE, PETRECERI.

Producțiunea reuniunii filarmonice române din Caransebeș. Reuniunea română de cântări din Caransebeș solito more a aranjat și 'n acest an producțiune-petrecere la Dumineca Tomii.

Și poate petrecerea din acest an era așteptată cu mai multă curiozitate, fiindcă nu de mult s'a ales comitet și președinte nou. Fiecare deci a avut un motiv mai mult a așteptă această Duminecă.

Deja de timpuriu începuseră să se adune deputații sinodali, iar multe familii din jur veniseră espres pentru a participa la petrecere. Cătră amurgit puteai observa în sala restaurantului Lichtneckert pe frumoasele, ce veniseră de pe la sate, ca să ducă și să lase plăcute suveniruri.

Și 'n fața acestora și altui mult public distins și-a perondat punctele bine aranjatul frumosul program. Fiecare punct a fost răsplătit din partea publicului cu nesfârșite aplauze.

Producțiunea a deschis-o dl Pavel Pascu declamând cu multă pricepere poesia lui Coșbuc: Carol IX: o baladă grea de predat și că a succes așa de bine e a se ascrie numai talentului dlui Pascu.

Punctul al doilea... aplauze furtunoase... anunța, că debutanta deja prin prezența sa a captivat publicul: cea mai bună pianistă a Caransebeșului, e dragălașa domnișoară

Lela Marin ezeută cu o rară fineță greua pieză: *Ilustrațiunea română* de Karras. A fost ascultată cu evlavie și tuturor le-a părut rău, când a gătat, că nu mai pot să o asculte. Frenetice aplauze acoperiră ultimele acorduri.

Apoi dl profesor Minea a vorbit despre *știință și poezie* cu poate prea mult aparat științific. După ce a stabilit ființa științei de o parte și a poeziei de alta, a cercat să rezolve greua problemă: atrofiază, ori promovează știința poezie. — Conferința a fost ascultată cu mult interes și poate multora le-a părut rău, că a fost prea concisă.

Drept încheiere s'a predat localizată *Piatra din casă* de V. Alexandri... un rar prilej de rîs pentru public. Căci cine și-ar fi putut ține răsul văzând nătăntocia și nai-vitatea copilărească firească a lui Nicu (dl C. Călțun), stângăcia lui amoroasă or auzindu-l cântând despre suspinul jivinilor îndrăgostite. Cine ar fi crezut, că draguța Mărioara (dșoara Riți Biju) e piatră în casă, așa că hazul vine dela sine. Leonil (dl Borțun președintele reuniunei) s'a achitat impecabil de rolul său. Rolul verișorului gelos nu putea fi interpretat mai artistic.

Cucoana Zamfira (dna Borțun), care are cel mai mare rol a amuzat mult publicul cu Franț al ei (dl Ionașiu). Transițiile sufletești dela mama, care tremură să-și mărite fata, pân' ce în fine scapă de ea, dând-o după Nicu, feciorul proprietarului Pălcu (dl Mariția) au fost fin redade cu cucoana Zamfira ear socrul supărat, precum și holteiul îndrăgostit și-au aflat fideli interpretatori în dnii Mariția și Ionașiu.

Pieza a fost îndelung aplaudată.

După producțiune urmă dans până în zorile prea grabnice. Au fost o mulțime de frumoase. Care a fost cea dintâi între ele? Mi-e teamă s'o spui că s'or supra celelalte.

Rap.

Posta Redacției.

Mai multor corespondenți. Corespondențele so-site la Redacția noastră, și ne publicându-se se consideră de târziu so-site, deci n'au nici un rost a fi publicate.

Redactor responsabil: Sever Bocu.
Editor proprietar: George Nichin.

Economie.

Arad, 30 Aprilie 1906.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Cota oficială pe ziua de 29 April.

INCHEEREA LA 12 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906 (100—clgr.)	16.62—16.64
Secară pe Aprilie	13.60—13.62
Orz pe Aprilie	15.82—15.84
Cucuruz pe Mai	13.32—13.34
Grâu de toamnă pe 1096	13.76—16.78

INCHEEREA LA 5 ORE:

Grâu pe Aprilie 1906	16.62—16.64
Secară pe Aprilie	13.56—13.58
Ovas pe Aprilie	15.42—15.50
Cucuruz pe Mai	13.36—13.38
Grâu de toamnă pe 1906	16.76—16.78

Bursa de bucate din Timișoara.

Grâu: 78—100 klgr.	Cor. 15.10—15.20
• 79—100 •	• • •
Secară: 100 •	12.20—12.30
Orz: 100 •	13.50—13.60

Ovas mercantil 100 klgr.	14.10—14.20
• cernut 100 klgr.	13.30—13.30
Cucuruz nou 100 •	13.00—13.10
• vechiu 100 klgr.	• • •

Prețul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	Cor. 158—
• • • mic	• 160—
• brut • mare	• 156—
• • • mic	• 158—

Tărgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni, grei părechea în greutate peste 400 klgr. — — fil.; bătrâni mijlocii, părechea în greutate 300—400 klgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 klgr. 125—127 fil.; calitate sârbească: grei părechea peste 260 klgr. 120—126 fil.; mijlocii părechea 240—260 klgr. greutate 121—122 fil. Ușori până la 240 klgr. 116—118 fil.

ANUNȚ.

Proprietarii acțiunilor nr. 408, 409 și 702 se provoacă ca în decurs de 30 zile să solvească ratele restante, căci la caz contrar conform §-ului 9 din statutele institutului sumele solvite de până acum vor trece la fondul de rezervă a societății, iar acțiunile se vor vinde.

T. Kubin, la 26 Apr. 1906.

Direcțiunea.

Cu toată stima

«Dunăreana»

institut de econ. și cred. societate pe acții.

Aduc la cunoștința onor. public că la **1 Maiu** a c. voi deschide

toate localitățile otelului

„Crucea-Albă“

fără a cruța vre-o osteneală am prefăcut cu desevărsire toate odăile otelului și le-am mobilat din nou conform dorințelor publicului nostru și am aranjat din nou **grădina de iarnă, berăria și cafeneaua.**

Solicitând bună voința on. public pentru noul meu local, asigur pe on. mei musafiri că printr'o bucatărie bună, serviciu prompt, și atentativ, și prin prețuri moderate mă voi silii să obțin mulțumirea publicului, după cum prin activitate mea de zece ani în berăria „Milenium“, am socotit această

ca datoria mea cea dintâie.

Braun Gusztáv

arândașul otelului la „Crucea-Albă“

Sirolin

Promovează apetitul și greutatea corpului.
dăltură tusa, tagna, sondașă naupia.

Se prescrie zilnic de număroși medici și profesori la morburii de plumăni, cataruri, tusă convulsivă, scrofulosă, influență.

Oferindu-i-se publicului imitații fără preț, să se ceară totdeauna: **impachetarea originală „Roche“.**

F. Hoffmann-La Roche & Co, Basel (Eletia)

„Roche“

Se capotă prescriindu-se de medie la farmaciile à 4 cop. sticla.

Crema

Spăruș

Pudră

Prăfu

Fluid

Alifie

C

rilor de

Preparate

deaua p

Bräuner Vilmos

zugrav-decorator

Arad, — Strada KAPA — Nro. 12.

Locușta mea dela 1 Martie: strada
Deák Ferencz în casa lui Meirovitz.

este spre efectuare orice lucru ce se
ține de un zugrav, precum:
varca interiorului de bisorici, sale, cas-
etc. și zugrăviri de teatru și tablouri.
Efectuesc lucruri din provincie.
a dorință planuri de lucrări în cinste.

Deschidere de magazin cu coloniale și delicatose.

Pe strada Weitzer János, în casa lui Mayer,
vis-à-vis de poșta principală se pot căpăta colo-
niale, delicatose, caș de tot felul și admirabil unt
pentru ceai. Mere fine din Ungaria de sud, torte de
tulipan! Pește proaspăt ananas, țipar proaspăt, tot
felul de cărnuri, cărnăței de Kassa, șuncă de Kassa,
cărnați-cnac de Győr, șunci proaspete, cărnați de
șuncă. Brânză de munte proaspătă. Mazere verde,
cartofi noi, cararabe, castraveți, oțăt de vin. Tot
felul de carne de animale sălbatice. Cere sprijinul
binevoitor cu stimă

S Z I S Z K A I.

Dacă suferi de reumă și răceală, nu căuta alt medicament ci cumpără o sticlă de spirt de reumă de Dr. Fleisch

care vindecă reuma, răceala, durerea de mână, picioare,
spate și șele, slăbirea mânilor și picioarelor, durerile is-
cate din bătăi, sfortări, scintiri și umflăturile, mai în
grabă de cât ori-ce alt medicament. Influența se poate ve-
dea în timpul cel mai scurt, chiar și la morburile vechi
la cari n'a folosit nici scaldă nici alt medicament. Se
poate căpăta la inventatorul și la pregătitorul lui o o o
Dr. Fleisch Emil apotecar „Magyar Korona”
GYÖR — Baross-ut Nr. 24.
Budapesta, magazinul prim în apoteoile lui Török István
Budapesta VI. Király-u. 12. și Andrassy-ut 26.

O sticlă de 1 1/2 delitre 2 cor. 8 la o folosire mai îndelun-
gată, pentru o sticlă „familiar” preț 5 cor., din care 2
sau 3 la dispoziție le trimitem pe lingă ramburs poștal.

RESTAURANTUL TÓTH ENDRE

Am onoare a atrage atențiunea p. t. pu-
blicului asupra fostului restaurant

KASS

acum preluat de mine și remaniat după cele
mai moderne cerințe.

Cele mai fine și mai bune băuturi, precum
vinuri, licheruri, șampanii, se pot căpăta aici.

Mâncările restaurantului nostru sunt neîntrecute.

0 0 0 Seară de seară muzica cea mai
bună dilectează pe oaspeții mei. 0 0 0

Serviciu prompt, curat și conștientos. 0 0 0 Abonamente se fac cu
prețuri moderate.

Cu deosebită stimă

Tóth Endre
restauratier.

POLONYI István

lăcătuș pentru edificii și mașini

Arad, — strada *Aulich Lajos* — nr. 22.

Se recomandă a efectua ori-ce lucrare, veche sau nouă, ce
aparține branșei sale, precum:

înfierări de pereți, pregătiri de casse, gri-
lage la morminte, fântâni, cuptoare, etc.

Mai departe, primește *reparări de cumpene,
biciclete, apaducte, ect.*, pe lingă prețurile cele
mai moderate și cel mai prompt serviciu.

PREDARE DE CAFENEA.

Cu onoare aduc la cunoștința marelui public că am cumpărat

Cafeneaua „Korona“

și din nou aranjată o voi deschide Duminică în 25 l. c.
în mod sărbătoresc. Pentru un serviciu prompt și iute, —
pentru curățenie perfectă și beuturi bune și curate, garantez.

Cerând bine-voitorul sprijin
semnez, cu deosebită stimă: **STEFANOVICS MIHÁLY.**

Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile feul ca
din magazin și admirabilele rite:
bandage și diferite preparat, sale

Crema de lăcrămioare: preparat superb, delătură pistrii, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Fiacon 1 cor.

Săpun de cremă de lăcrămioare: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.

Pudră de lăcrămioare: pregătită din materii cu totul nestrucăcioase — care împrumută feței o culoare foarte plăcută fără
ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

Prafu de dinți a lui Dr. Kabdebó: ajutoră frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul
dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

Luid stomatic Salicyl: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților.
lilie »Coroană« pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun »Coroană«, buc. 80 fil. Spirt pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiu-
lor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și prafu de dinți »Papp« 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.

reparatele se capătă tot-
eauna proaspete — la **Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“** colțul dela **András-
sy-tér și Petőfi-u. Arad.**

Lozuri pe rate

Imprumuturi pe lozuri

Gumpăr și vînd oferte

Comisioane de bursă

pentru toate bursele

Efectuește orice afaceri de bancă în mod
avantajos

Banca Frații Havas

membrii la bursă

Budapesta, Lipót-körút 17.

— Dăm informații gratuite și franco asupra bursei. —

Scontarea cambiilor

Imprumuturi ipotecare

Operațiuni de împru-
muturi

Garanții

Afaceri de bursă.

In pretuita atențiune a arhitecților!

Lenkey Antal

zidar diplomat și întreprinzător-architect

ARAD, strada Szekeres Nro. 4.

Se recomandă atențiunei p. t. publicului din loc și din provincă care vrea să zidească, primind pe lângă prețuri moderate și pe lângă garanță tot felul de lucrări din bransa zidăriei anume: case de arindă, case private, cartele de vară și grânare precum și transformarea edificiilor vechi, a fațadelor și a pavagelor de ciment și beton.

La dorință servesc gratuit cu planuri și cu preliminar de spese.

TISLER VAZUL pavagiu

Arad, strada Radnai 22

primește orice muncă de pavare

apoi

face plăci de beton, canaluri de beton, fundamente pentru uscarea păreților umezi, primesc orice construcții de pământ în condițiile cele mai avantajoase și în prețurile cele mai ieftine.

Anunț!

— Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în —

Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.

o fabrică de mașini agronomice

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

VULCU J. MAXIM

— Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în —

o o **Austroungaria, Germania și America** o o

am aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public

o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o

din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase. o o o

— În special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărâmtătoare de cucuruz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, ciururi, pluguri (Seltană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țiglarii mici și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinărilor sus numite. —

— Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treacătoare, motoare de benzin, petrolen, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun. —

— Efectuez totdeauna lucrări de lăcătușerie și tot felul de reparații de mașini, —

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit și prompt. o o o o o o o o o o

Arad, datul postei.

P. T.

Avem onoare a anunța prea on. public și mult stimatilor nostri mușterii, că din cauza măririi chiriei ne-am mutat prăvălia, care am avut-o de mai mult de 25 de ani în Piața Andrassy nr. 20, în palatul Fischer Eliz,

în Strada József főherceg nr. 11

casa MÜLLER (colț cu Strada Karolina).

Nu putem trece cu vederea, ca să nu mulțămim și cu acest prilej prea onoraților nostri mușterii pentru sprijinul, pe care ni l-au arătat și până aci; cu acest prilej li rugăm să binevoiască a ne distinge și pe mai departe cu onorabila lor încredere, iară noi ne vom da silința, ca să ne păstrăm acea încredere și pentru viitor.

Din cauză, că avem un local închiriat cu mult mai ieftin, ca cel de până acum,

suntem în plăcuta poziție de a servi pe onoratul nostru clientelă cu prețuri și mai convenabile ca până acum.

Ne vom da toată silința ca să putem da onoraților nostri clienți nu numai mărfuri foarte ieftine, ci și de calitate cea mai bună.

Atragem atențiunea prea onoratului public asupra firmei noastre, asortată bogat cu toate cele de lipsă și li rugăm să ne onoreze cu vizita lui prețioasă și a ne însărcina cu binevoitoarele lui comande și semnăm cu cea mai mare stimă

Kilényi C. és Társa

„La globul vînat“.

Noroc colosal la Gaedicke!

La tragerea isprăvită acum a clasei a VI. am fost în plăcuta poziție de a plăti clienților mei câștigul principal de

400,000 DE COROANE.

Tot la tragerea trecută au câștigat clienții mei următoarele câștiguri principale:

400,000	cor.	cu numărul	19406
60,000	”	”	3952
30,000	”	”	88873
30,000	”	”	42778
20,000	”	”	88000
15,000	”	”	97214
10,000	”	”	71772

Basat pe acest noroc mic în felul său, pe care singur l'am ajuns, ofer onorațiilor mei clienți losuri pentru clasa I-a XVIII trageri, ce va avea loc în **23 și 25 Mai.**

Intregi	De jumătate	De pătrar	O optime
12.-	6.-	3.-	1.50 cor.

Toți clienții mei primesc bilete de cheque cu cari să trimet banii fără de a plăti porto. Fiind căutarea mare, rog pe clienți să grăbiască înainte de a mi-să isprăvi losurile. Inmulțiți numărul a celor fericiți, cari pot zice că s'au îmbogățit prin firma norocoasă

Banca GAEDICKE

BUDAPESTA, KOSSUTH LAJOS-UTCZA 11.

E și în interesul D-Tale!

Dacă voești se cumperi, nu întârziă de a cerceta

magazinul
de stofe de haine pentru femei

a lui
HEGEDÜS ÁRMIN

care acum e sortat cu cei mai noi și mai la modă articoli.

Prețurile neîntrecute de ieftine esclud ori-și-ce emulare.

Prețurile articolilor de reclam:

Un blous la modă foarte frumos și o stofă
pentru haine mtrul **33 cr.**

Ombree stofă pentru blous elegant și fin, re-
gele sezonului mtrul **65 cr.**

Ce nime n'are, o plapoma briliantină
pentru două persoane, pân'acum 4 fl., acum **2.95 cr.**

Magazinul meu de stofă din patrie e de ajuns
pentru întreg comitatul Aradului.

Mare asortiment dintre 120 și 140 emtri de stofă
se poate afla numai în prăvăliile din capitală.

Rog să priviți galantarul meu! Cere sprijinul on. public cu stimă

HEGEDÜS ARMIN

Arad, piața Szabadság nr. 17, vis-à-vis de cei 13 martiri.

Rog a privi galantarul vânăt!

In atențiunea Onoratelor Dame!

Cu toată stima aduc la cunoștința tuturor damelor din loc și provincie, că în Arad, piața Libertății No. 11 (îngă Porter Vilmos) **am deschis** după modelul atelierelor parisiene,

o confecțiune de haine femești

de care până acum în Arad încă n'a fost.

Primesc spre efectuare ori-ce lucru ce se ține de această branșă precum haine de casă, de stradă, ocazionale, de sărbătoare, și altele de lipsă pentru dame și copii dela forma cea mai simplă până la cea mai scumpă, în croitura cea mai elegantă, pe lângă prețurile cele mai moderate și pe lângă serviciul cel mai prompt.

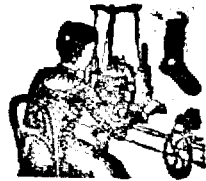
Haine de doliu se pregătesc în 12 ore.

Cerând sprijinul onoratului public — rămân cu deosebită stimă:

HUPPERT HENRIK

Confecțiile de haine englezești — Arad, Szabadság-ter 21 (casa Lengyel).

5 Cor. și . mai
..mult..
pe . zi!

Societatea de cioraperie de casă.

Se caută persoane de ambele sexe, la mașina noastră. Lucru simplu și lute, — pentru întreg anul acasă. Nu se cere nief o cunoștință de mai mult. Depărtarea nu are a face. Lucrul îl cumpărăm noi.

Societatea de mașini pentru cioraperie pentru lucrat acasă.

THOS. H. WHITTICK & Co.,

Budapest, IV. Havas utca 3-365.

PRAG, Petersplatz 7, -865.

În atențiunea onoratului public!

Din cauza **mutării** prăvăliei mele

din 1 Mai 1906

◆ în palatul Eliza Fischer, ◆ lângă croitorul englezesc Sugár József
vând cu preț foarte redus, cu cel mai mic preț acceptabil

toate obiectele aflătoare în magazinul meu, ca crilante, pietrii scumpe, oroloașe de bărbați și de dame de aur și de argint, de Geneva veritabile de prima calitate, garniturile de masă etc.

Poftiți și vă convingeți!

Cu deosebita stimă:

Weinberger Ferencz.

Simboale din „TULIPAN“ de argint în formă artistică.

Serviciul prompt și conștientos!

Unde se adună Românii? La hotel „Palatin“

care e aranjat din nou în modul cel mai modern, cu odăi curate, foarte elegante și foarte eftine.

Unde e locul de întâlnire al inteligenței române în deosebi?

In restaurantul hotelului „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți căpăta bere veritabilă de — Schwechat?

In restaurantul „Palatin“ al lui Ignatie Pașca.

Unde poți afla, în Arad, cele mai bune vinuri și beuturi?

In restaurantul o o o o o o o o „La Palatin“

Unde poți căpăta, în Arad, cele mai bine gătite mâncări?

Tot la „Palatin“, la restaurantul lui Ignatie Pașca!

Și tot acolo, în fie-care Sâmbătă, se capătă cirnași proaspeți și carne de porc. Abonamente se fac cu prețuri din cele mai convenabile.

Serviciul prompt și conștientos!

IN ATENȚIA CELOR CE ZIDESC!

Wandracssek Ignác

zidar calificat și antreprenor de zidiri

Arad, strada Választó nr. 67. b.

Se recomandă p. t. publicului din loc și provincă, pentru orice fel de lucrări în această branșă, ca: case de chirie, case particulare, vile și zidiri economice, asemenea primește și reparare ade zidiri vechi, pe lângă garanță și prețuri foarte eftine.

Planuri și budgete face pe prețuri convenabile.

IOAN JABLONSKI

ATELIER DE GRAVURĂ

TIMIȘOARA — Strada Sârbească — Nro. 7.

Extraordinar! Gravuri artistice în oroloașe, monograme, souveze, și embleme din aur și argint. Efectuirea monogramelor, emblemele și a lucrurilor de Damasc, în mod prompt și artistic, în aur, argint și preste tot în orice metal, după planurile și desemnurile cele mai noi. Clichée de metal și lemn. Modele necesare pentru forme. Sigile și peceti din oțel și aramă roșie. Inscripții pe uși și mașini. Primesc spre efectuare modele de aramă roșie și umplute precum și alte gravuri în sticle, os de elefant, scoală, etc. și le și o—o o—o lucru în modul cel mai artistic. o—o o—o

◆◆◆◆ Serviciu conștientos și prețuri leftine! ◆◆◆◆

Picăturile balsamice „MARIA-RADNA“

pentru răni și stomac, ajută iute și sigur în multe boale, ca d. ex. dureri, colici de stomac, boli vechi de stomac și lipsei de apetit, contra reumei, junghiurilor, colice și durere de cap, estern la răni timpurii, la sgărieturii, la scrinteli și ruperii de oase, contra reumei și durerii de oase.

Un flacon: prețul 30 fil., 10 flacoane Cor. 3.— francat.

Pastilele — SENECA

Medicină sigură contra tusei, troanei, răcelii, influenței. Cutia 1. Cor., 10 cutii franco 8. Cor.

Se poate căpăta la **Kossuth Pál, Szűz Mária.** gyógyszertára, Arad, Boros-Béni-tér 15 sz.

Centauria! Cel mai minunat întăritor de stomac!
 Depărtează frigurile stomacale, colicele, lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite.

O scrisoare de mulțumire.

Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV teo întăritoare de stomac nu Vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei Vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea „CENTAURIA“. Mă Vă mulțumesc și Vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru ceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.